

8/2022 sz. rektori rendelet Módszertani útmutató speciális igényű hallgatók számára

Selye János Egyetem
Komárom, 2022

Tartalom

1.	BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK	3
2.	NYILATKOZAT AZ ESÉLYEGYENLŐSÉGRŐL	3
3.	KI SZÁMÍT SPECIÁLIS IGÉNYŰ HALLGATÓNAK?	3
4.	SPECIÁLIS IGÉNYŰ HALLGATÓK JELLEMZÉSE	4
5.	A SPECIÁLIS IGÉNYŰ HALLGATÓI KÉRELMEZŐK JOGAI, IGÉNYEI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI	5
6.	A SPECIÁLIS IGÉNYŰ HALLGATÓ STÁTUSZA	6
7.	A SPECIÁLIS IGÉNYŰ HALLGATÓ JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI	7
8.	AZ EGYETEM JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI.....	8
9.	A SPECIÁLIS IGÉNYŰ HALLGATÓK KOORDINÁTORÁNAK FELADATKÖRE	8
10.	MŰSZAKI FELTÉTELEK A SPECIÁLIS IGÉNYŰ HALLGATÓK SZÁMÁRA.....	9
11.	MOBILITÁSI PROGRAMOK MEGVALÓSÍTÁSA	9
12.	AZ EGYETEMI OKTATÓ TÁJÉKOZTATÁSA	10
13.	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	10

A Módszertani útmutató egy olyan dokumentum, amely A felsőoktatási törvény és egyes törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló, többször módosított 131/2002. sz. törvény (a továbbiakban: felsőoktatási törvény) 100. § és a speciális igényű hallgatók minimumkövetelményeiről szóló 458/2012. sz. rendelettel összhangban elérhetővé teszi a speciális igényű jelentkezők és hallgatók számára a megfelelő feltételek megteremtésének elveit.

1. BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A Selye János Egyetem, (továbbiakban csak “SJE”) A felsőoktatási törvény, valamint egyes törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló többször módosított 131/2002. sz. törvény (a továbbiakban: felsőoktatási törvény) 100. § és a speciális igényű hallgatók minimumkövetelményeiről szóló 458/2012. sz. rendelettel összhangban a speciális igényű hallgatók számára a tanulmányi teljesítményükre vonatkozó követelmények csökkentése nélkül általánosan hozzáférhető akadémiai környezetet és megfelelő tanulmányi feltételeket teremt.

2. NYILATKOZAT AZ ESÉLYEGYENLŐSÉGRŐL

A SJE a hatályos jogszabályokkal és nemzetközi kötelezettségekkel, valamint a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel összhangban mindenki számára biztosítja az oktatáshoz való jogot. A speciális igénnyel rendelkező személyek azok a személyek, akiknek fizikai és szellemi képességei korlátozzák tevékenységüket általános környezetben és helyzetekben.

3. KI SZÁMÍT SPECIÁLIS IGÉNYŰ HALLGATÓNAK?

1. Speciális igényű hallgatónak számít az a hallgató, aki:
 - a) érzékszervi, fizikai és halmozott fogyatékossgal,
 - b) krónikus betegséggel,
 - c) egészségkárosodással,
 - d) pszichés nehézségekkel,
 - e) autizmussal vagy egyéb pervazív fejlődési rendellenességgel,
 - f) valamint tanulási zavarokkal küzd.

4. SPECIÁLIS IGÉNYŰ HALLGATÓK JELLEMZÉSE

1. A felsőoktatási törvény 100. § 2. bekezdésében felsorolt csoportok valamelyikéhez való besorolás alapján a speciális igényű hallgatói státusz megadásának eldöntése céljából az egyes kategóriák a következőképpen jellemezhetők:
2. **Érzékszervi károsodással élő hallgató**nak minősül a látássérült (vak, gyengénlátó) és/vagy a hallássérült (siket, nagyothalló) hallgató:
 - a) A ***vak hallgató*** nem tudja használni a látását tanulmányai során, a tanulmányi anyagok alternatív formátumaival dolgozik (hozzáférhető elektronikus formában, hangos formában, pontszerű betűtípussal, dombornyomott formában stb.) és vakok számára készült segédtechnológiákat használ (képernyőolvasó, hangszintézis, Braille-vonal, felismerő program, dombornyomott kimenettel rendelkező nyomtató stb.) a tanulmányi irodalommal való munka során.
 - b) A ***gyengénlátó hallgató*** korlátozott mértékben tudja használni látását, a tanulmányai során a tananyagok standard formátumaival dolgozik, amelyek esetleg módosítást igényelnek (pl. a tananyag szövegméretének nagyítása, a betűtípus és a háttér kontrasztjának módosítása stb.), segédeszközöket (pl. nagyítót) és segédtechnológiákat (pl. nagyítószoftvereket) használ tanulmányai során.
 - c) A ***siket és súlyos halláskárosodással élő hallgató*** a kommunikáció különböző formáit használja a kommunikáció és az információszerzés során. Az elsődleges forma lehet a jelnyelv, a másodlagos forma lehet a beszélt nyelv, vagy az elsődleges forma lehet a beszélt nyelv további kompenzációs mechanizmusok alkalmazásával (vizuális beszédészlelés). A tanulásban kompenzációs segédeszközöket (hallókészülék, cochleáris implantátum, rádiós kommunikációs rendszer stb.) és támogató szolgáltatásokat (tolmács, jegyzetelő) használ.
 - d) A ***nagyothalló hallgató*** a kommunikációhoz és az információszerzéshez többnyire beszélt nyelvet használ, amelyet különböző kompenzációs segédeszközök (pl. hallókészülékek, cochleáris implantátumok, kommunikációs rendszerek stb.) és egyéb kommunikációs és technikai segédeszközök (vizuális beszédészlelés) támogatnak. Ebbe a csoportba soroljuk a posztlingvális hallássérülteket is, akiknek a kommunikáció formája a beszélt nyelv.
3. **Fizikai fogyatékossgal élő hallgató**nak minősül az alsó- és felső végtag, valamint finommotoros fogyatékossgal élő hallgató:
 - a) ***Az alsó végtagjaiban mozgássérült (önálló járásra képtelen) hallgató*** (ezért) csak korlátozottan képes mozogni. A mozgáshoz segédeszközöket (pl. mankó, járókeret) és/vagy kerekesszéket (mechanikus vagy elektromos) használ. Szüksége lehet egy másik személy segítségére.

- b) *A felső végtag fogyatékossgal élő hallgató* csak korlátozottan képes írni és jegyzetelni, a tananyagokat és a technológiát kezelni. Szüksége lehet egy másik személy segítségére.
4. *A halmozott fogyatékossgal élő hallgatónak* számít az a hallgató, akinek két vagy több olyan fogyatékossga van, amely korlátozza a normál tanulási módban való tanulási képességét, amely korlátozza az információk befogadására, feldolgozására és továbbítására és/vagy az önálló mozgásra és tájékozódásra való képességét.
 5. *Krónikus betegségben szenvedő hallgatónak* minősül a cisztás fibrózisban, epilepsziában, szklerózis multiplexben, szerv- vagy szövetátültetésen átesett, szív- és érrendszeri betegségben, neurológiai betegségben, valamint egyéb progresszív betegségben szenvedő hallgató, amely gyakori vagy hosszan tartó és rendszertelen betegszabadságot igényel, vagy negatívan befolyásolja a normál körülmények közötti tanulási képességet.
 6. *Egészségkárosodással élő hallgatónak* minősül az a hallgató, aki tartósan beteg, és ezt követően lábadozik, vagy csökkent a betegséggel szembeni ellenálló képessége, vagy hajlamos a betegség kiújulására, illetve az a hallgató, aki a nem megfelelő környezet, a nem megfelelő életmód, a helytelen táplálkozás hatására egészségügyi kockázatnak van kitéve.
 7. *Pszichés nehézségekkel vagy betegséggel küzdő hallgatónak* minősül az a hallgató, akinek aktuális pszichés állapota vagy hosszabb távú mentális egészségi zavara befolyásolja a tanulmányi kötelezettségeinek normál módon történő teljesítésére való képességét (a tanulmányok szervezésével és a tanulmányi kötelezettségek kezelésével kapcsolatos problémák).
 8. *Autizmussal vagy egyéb pervazív fejlődési rendellenességgel küzdő hallgatónak* minősül leginkább az autizmus spektrum zavarban szenvedő, mentális retardációval nem rendelkező hallgató (pl. Asperger-szindróma), amely befolyásolja tanulmányi kötelezettségeinek standard módon való teljesítését.
 9. *Tanulási zavarokkal küzdő hallgatónak* minősül a diszlexiás, diszortográfiás, diszgráfiás, diszkalkuliás stb. hallgató. A specifikus tanulási zavarok egy általános kifejezés a rendellenességek azon csoportjára, amelyek az olvasás, írás, számolás, hallgatás és a kommunikáció jelentős nehézségeiben nyilvánulnak meg.

5. A SPECIÁLIS IGÉNYŰ HALLGATÓI KÉRELMEZŐK JOGAI, IGÉNYEI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

A speciális igényű jelentkezőnek ajánlott felvennie a kapcsolatot a koordinátorral tanácsadás céljából a tanulmányi terület kiválasztásával és az egyetem támogató

szolgáltatásaival kapcsolatban. Ezzel kapcsolatban a jelentkezőnek elegendő információt kell nyújtania a koordinátornak a saját korlátairól és speciális igényeiről.

1. Az speciális igényekkel rendelkező jelentkező önállóan dönt a tanulmányi szak és program végleges kiválasztásáról a saját képességeit szem előtt tartva a tanulmányi kötelezettségek teljesítéséhez.
2. A felvételi vizsga előtt:
 - a) Ha a tanulmányi alkalmasság igazolásának része a felvételi vizsga, a felvételi vizsga formáját és lebonyolításának módját a speciális igényű jelentkező kérésére, speciális igényeinek figyelembevételével, speciális szükségleteinek felmérése alapján kell meghatározni.
 - b) A jelentkezőnek időben (legalább 1 hónappal a felvételi vizsga előtt) fel kell vennie a kapcsolatot a koordinátorral, hogy az a felvételi vizsga megfelelő körülményeit biztosítani tudja.
 - c) A koordinátor írásbeli javaslata alapján az érintett kar dékánja a koordinátorral együttműködve köteles olyan felvételi vizsgát biztosítani, amely figyelembe veszi az adott jelentkező speciális igényeit.

6. A SPECIÁLIS IGÉNYŰ HALLGATÓ STÁTUSZA

1. Az SJE teljes mértékben elfogadja a hallgató személyiség védelméhez való jogát, ezért a speciális igényű rendelkező hallgatói státuszt csak a hallgató kérelme alapján biztosítja. *A speciális igényű hallgatói státusz iránti kérelmet* és a speciális igény kiértékeléséhez való hozzájárulást a koordinátorhoz kell benyújtani. A speciális igényű hallgatói státuszt a tanulmányok folyamán bármikor lehet kérvényezni.
2. Az SJE hallgató speciális igényeinek kiértékeléséhez, valamint a tanulmányi támogatás körének meghatározása céljából az *SJE hallgató speciális igényeiről szóló szakvéleményt* nyújt be a koordinátornak, amely tartalmazza **az orvos, szakorvos, pszichológus, logopédus, iskolapszichológus, iskolai logopédus vagy speciális pedagógus véleményezését.**
3. Az SJE hallgató speciális igényeiről szóló Szakvélemény alapján a koordinátor kiértékeli a hallgató speciális igényeit, és meghatározza a hallgató számára javasolt tanulmányi támogató szolgáltatások. Ennek alapján írja meg a Javaslatot a speciális igényű hallgatói státusz elismerésére az illetékes kar dékánja számára. A javaslatot a koordinátor az adott hallgató speciális igényeihez igazítja.
4. A speciális igényű hallgatói státusz elismerésére vonatkozó javaslat alapján a dékán határozat formájában ismeri el a speciális igényű hallgatói státuszt. A határozatot a hallgatónak személyesen kell átadni, vagy postai úton saját kézbe történő kézbesítéssel kell elküldeni. A határozat kézhezvételét követően a koordinátor regisztrálja a hallgató státuszát az SJE Akadémiai Információs Rendszerben.

5. A regisztrációt követően a koordinátor tájékoztatja az érintetteket a speciális igényű hallgató státuszáról és speciális igényeiről:
 - a) tanulmányi és szociális ügyekért felelős dékánhelyettest,
 - b) a tanulmányi osztályt,
 - c) azokat a tanszékeket, amelyek az érintett hallgató tantervének megfelelően részt vesznek a hallgató oktatásában,
 - d) az SJE Egyetemi könyvtárának igazgatóját,
 - e) az SJE Diákotthonok (a továbbiakban: diákotthon) igazgatóját, ha a hallgató az diákotthonban lakik vagy tervezi, hogy a diákotthonban fog lakni, ahol a koordinátornak figyelembe kell vennie a hallgató személyiség védelemhez való jogát is.

7. A SPECIÁLIS IGÉNYŰ HALLGATÓ JOGAI ÉS

KÖTELEZETTSÉGEI

1. Az SJE-en folytatott tanulmányai során a speciális igényű hallgatónak joga van az alábbiakhoz:
 - a) speciális oktatási eszközök használatának lehetőségének biztosítása,
 - b) egyetemi oktatók egyéni hozzáállása a hallgatóhoz,
 - c) egyéni oktatási módszerek alkalmazása, különösen az egyéni oktatása a kiválasztott tantárgyaknak az értelmileg sérült hallgatók számára,
 - d) egyéni feltételek biztosítása a tanulmányok végzése során a tanulmányi követelmények csökkentése nélkül,
 - e) a tandíj elengedése indokolható esetekben, ha a tanulmányok hossza túllépi az adott tanulmányi program standard hosszát.

2. Az SJE-en folytatott tanulmányai során speciális igényekkel rendelkező hallgató felelősséggel tartozik:
 - a) az egészségkárosodásáról vagy az egészségi állapotában bekövetkezett változásokról az egyetemi koordinátor tájékoztatásáért,
 - b) az egyetem tanulmányi szabályzatának és az SJE belső szabályzatainak, valamint az egyéb, általánosan vonatkozó jogszabályok betartásáért,
 - c) a speciális igényű hallgatók nyilvántartásába való felvételéről, valamint az megfelelő módosítások és támogató szolgáltatások biztosításáról szóló határozatban foglalt feltételek teljesítéséért,
 - d) az órákon való részvételért, a tanulmányi kötelezettségek teljesítéséért, tanulmányi eredményeiért,
 - e) a fogyatékoság és/vagy a tanulási zavar dokumentálásához szükséges hiteles, a valóságnak megfelelő dokumentáció benyújtásáért.

8. AZ EGYETEM JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

1. Az SJE-nek jogában áll:
 - a) védeni a tanulmányi program jóváhagyott akkreditációs dokumentációjában és a végzett hallgató profiljában meghatározott tudományos standardokat,
 - b) megkövetelni, hogy a speciális igényű jelentkező és hallgató ismeretei, kompetenciái és készségei megfeleljenek az adott tanulmányi szinten a felsőoktatási intézmény követelményeink,
 - c) megkövetelni azon hallgatótól az állapotáról szóló dokumentáció benyújtását, aki speciális igényei miatt támogatást, megfelelő kiigazításokat vagy támogató szolgáltatást igényel,
 - d) nem megítélni a speciális igényű hallgatói státuszt, ha a hallgató nem nyújtja be a szükséges dokumentációt.

2. Az SJE felelősséget vállal:
 - a) egy mindenki számára hozzáférhető akadémiai környezet megteremtéséért,
 - b) a tanulmányi programok, szolgáltatások és tevékenységek hozzáférhetőségének növeléséért a hallgatók minél szélesebb köre számára,
 - c) megfelelő intézkedések biztosítása a meglévő akadályok felszámolására, új akadályok kialakulásának megelőzésére és az akadémiai környezetben lévő akadályok hatásainak kompenzálására,
 - d) pénzügyi források biztosítására a speciális igényű hallgatók tanulmányaihoz szükséges megfelelő feltételek megteremtéséhez.

9. A SPECIÁLIS IGÉNYŰ HALLGATÓK KOORDINÁTORÁNAK

FELADATKÖRE

1. Az SJE-en egyetemi szintű speciális igényű hallgatói koordinátor tevékenykedik, (a továbbiakban: koordinátor), akit a rektor nevez ki.

2. A koordinátor feladatai közé tartozik főleg:
 - a) aktív szerepet vállalni a hallgatók azonosításában abból a szempontból, hogy azok speciális igényű hallgatók vagy azok lehetnek-e,
 - b) kiértékelni a hallgatók speciális igényeit és a megfelelő támogató szolgáltatások körét, valamint részt venni azok bebiztosításában,
 - c) biztosítani az együttműködést az SJE munkatársaival, az egyetem egységeivel és a karokkal, leginkább a hallgatók speciális igényeivel kapcsolatos tájékoztatás és tanácsadás révén,
 - d) a speciális igényű hallgatók számára tanácsadást nyújtani vagy bebiztosítani azt,

- e) támogató szolgáltatásokat biztosítani a speciális igényű hallgatók számára, valamint koordinálni e szolgáltatások megvalósítását,
- f) évente javaslatot tenni a speciális igényű hallgatók tanulmányai támogatására, így különösen tárgyi és technikai segédanyagokkal, eszközökkel kapcsolatos pénzeszközök felhasználására,
- g) évente jelentést tenni az SJE vezetősége felé az egyetem támogató szolgáltatásainak igénybevételének feltételeiről.

Elérhetőség az SJE speciális igényű hallgatók koordinátorára:

Mgr. Bc. Ulbrik Zoltán

sih@ujssk.sk

Web:

<https://www.ujssk.sk/hu/oktatas/a-specialis-igenyu-hallgatok.html>

10. MŰSZAKI FELTÉTELEK A SPECIÁLIS IGÉNYŰ HALLGATÓK SZÁMÁRA

1. A *Selye János Egyetem Konferencia-központjának* épületét akadálymentesen alakították ki. A speciális igényű és a súlyos fogyatékkal élő hallgatóknak fenntartott parkolóhelyek állnak rendelkezésre az épület bejáratának közelében. Az épületben felvonó is rendelkezésre áll. Az épületben található az egyetemi könyvtár és az egyetemi étkezdé is, amelyek szintén akadálymentesítettek.
2. A *Sirály Diákotthonba* történő bejutás akadálymentesített. A speciális igényekkel rendelkező hallgatók elsőbbségi elhelyezést igényelhetnek. Az épületben felvonó áll rendelkezésre.
3. A *Tanárképző Kar* épülete részben akadálymentesítetten van kialakítva. Az épület bejárata akadálymentesített, a diákok számára lift áll rendelkezésre.
4. A *Gazdaságtudományi és Informatikai Kar* épületében a mozgáskorlátozottak számára lépcsőjáró vehető igénybe.

11. MOBILITÁSI PROGRAMOK MEGVALÓSÍTÁSA

A speciális igényű hallgatók megalapozott esetekben az ösztöndíjon felüli pénzügyi támogatásra is pályázhatnak az Erasmus+ programon belül.

12. AZ EGYETEMI OKTATÓ TÁJÉKOZTATÁSA

Az egyetemi oktató a speciális igényű hallgatóról e státusz elnyerésekor kap értesítést. A támogató szolgáltatások mértékéről és jellegéről a speciális igényű hallgatótól kérnek tájékoztatást, aki igazolja a speciális igényű hallgatói státuszát mégpedig az erről szóló határozattal, és közösen megegyeznek a megfelelő intézkedések és támogató szolgáltatások alkalmazásának feltételeiről.

13. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. A Selye János Egyetem speciális igényű hallgatói számára készült módszertani útmutató a Rektori Kollégiumban került megvitatásra.
2. A módszertani útmutató a 8/2022 sz. rektori rendelet formájában kerül kibocsátásra. A rendelet hatálybalépésének napja 2022. április 22.

Komárom, 2022. április 22.